

78152803-4	25/07/2021	ישראל היום! - כותרת	עמוד 20	1	14.6x21.77
בנימין זאב הרצל - בהקשר לצינון - 80790					

דעות היום

אבי בראלי

2
אבי בראלי
על התפרקות
הפוליטיקה

ומי ייצג את הציבור?

הוא מתפורר לנגד עינינו. המפלגות של תנועת העבודה הציונית מפרפרות בין חיים למוות, ונאבקות באחוזי החי סימה. את זהותן הציונית-סוציאליסטית הן איבדו מזמן. היא אינה אלא מקור לסיסמאות מעורפלות ותו לא. האגף שכינה עצמו "המחנה הלאומי", קרי הליכוד על שני מקר רותיו ההיסטוריים, ימין ומרכזימין, הוא הכוח הפוליטי היחיד שעדיין שומר על מסגרת פוליטית ייצוגית עם בחירות פנימיות. אפילו התקבלה בו לאחרונה החלטה אידיאולוגית לחתור להחלת ריבונות של המדינה בכל הארץ בין הירדן לים. אבל גם הוא סובל ממשבר הנהגה חמור אחרי שנותיו הרבות של נתניהו בראשו, וגורלו לא ברור. אי אפשר לשלול התפוררות שלו נוסח קדימה.

לכאורה, ימינה יורשת את מפד"ל, מיכאלי את בן גוריון, והליכוד עומד על מכונו. זאת אשליה. המפלגות הישראליות הפכו לארגוני שלד חלולים

לכאורה, ימינה והציונות הדתית יורשות את מפד"ל, מיכאלי היא ממשיכתו של בן-גוריון (סליחה, של רבין, בדימוי המאולץ בתור מנהיג שלום עכשיו), והליכוד עומד על מכונו. זאת אשליה. המפלגות הישראליות הפכו לארגוני שלד. רק זה יכול להסביר את הגמישות האידיאולוגית המופלגת של ימינה, למשל, "מפלגה" שבנט שולט בה כבעלים, לא כמנהיג נבחר. יש עתיד היא מפלגת מנהיג דיקטטורית המוכרת את המותג "לפיד" ואין לה דבר עם הזרמת רצונות, ערכים ואינטרסים של הציבור אל מערכת השלטון. שלא לדבר על מפלגת המנהיג ליברמן, שהיא מפלגה דמוית כנופיה, ומפלגת המנהיג הצבאי גנץ, שייצוג פוליטי הוא לא הצד החזק שלו.

הפוליטיקה הישראלית היא כיום זירה של מפלגות חלודות, שאינן אלא ארגונים לרכישת תמיכה חד-פעמית. הדמוקרטיה הייצוגית שלנו מצויה בסכנה כפולה: המערכת המשפטית מאיימת עליה, ומול המשפטנים ניצבת קבוצה של פוליטיקאים חלושים שאין מאחוריהם מפלגות האמורות להעצים את הציבור ואת נציגי הציבור הנבחרים בתוכן.

הפוליטיקה שלנו במשבר חמור, ומפלגות השלטון הדרוריות הן רק סימפטום אחר. תשומת לב מעטה הוקרשה לעובדה שהבית היהודי, קרי המפד"ל - אחת המפלגות המכוונות שלנו - אפילו לא התמודדה בבחירות האחרונות. זירת הייצוג הפוליטי מתפוררת בשני העשורים האחרונים. אם לא נתקן אותה ישלטו עלינו משפטנים, פקידים וקצינים, לא הנציגים שלנו. מפלגות הן המתווכות העיקריות בין הציבור לשלטון. בלעדיו לא נהיה ציבור חופשי בארצו. לביליבה של כל דמוקרטיה טמון בייצוג פוליטי באמצעות מפלגות. בהן צריך להתקיים דיון פוליטי, ובהן נבחרים נציגים לקידום העניינים והערכים החשובים לציבור במערכות השלטון.

ישראל היא דמוקרטיה, אחת הבודדות מבין המדינות שקמו אחרי מלחמת העולם השנייה. הישג אדיר זה התבסס בראש ובראשונה על זירת המפלגות המשוכללת והיעילה שהתפתחה לפני כ-120 שנה בקונגרס של התנועה הציונית ועל מערך הייצוג הפוליטי שהיא הקימה בארץ משנות ה-20 של המאה ה-20, חצי יובל לפני קום המדינה. אבל הבסיס המפלגתי של הדמוקרטיה הישראלית מתערער בהתמדה בשניים-שלושה העשורים האחרונים.

מפלגת המזרחי, אימדהורתן של המפד"ל-הבית היהודי, היתה אחת מאבני היסוד של הדמוקרטיה הישראלית. היא הוקמה כבר ב-1902, שנים ספורות אחרי שהרצל הקים את התנועה הציונית עצמה. היא שפתחה בכך את התהליך רבי-החשיבות של הפיכת הציונות מתנועה אחת לזירת מפלגות ייצוגיות. רק אחריה הופיעו בקונגרסים הציוניים המפלגות שייצגו את תנועת העבודה. הכוחות של מרכזי ימין ששלטו בתנועה הציונית בעשוריה הראשונים הקימו מפלגות ייצוגיות אחרי שתנועת העבודה נטלה מהם את ההגמוניה בשנות ה-30. מפלגת ימין אופוזיציונית הוקמה כבר ב-1925. התנועה הציונית סיפקה לדמוקרטיה הישראלית את מפלגות השמאל והימין. ביניהן נעו מפלגות הציונים הדתיים, המזרחי והפועל המזרחי הגדולה ממנה, שקמה ב-1922, שתי המפלגות שהקימו את המפד"ל ב-1956. המפלגות הציוניות היו תשתית לזרות הפוליטית-אידיאולוגית המורכבת של כולנו.

הבסיס ההיסטורי הזה ייצב את הדמוקרטיה הישראלית והבטיח את התמדתה גם תוך כדי מלחמה מתמשכת, אבל